

BUDSKAPET I ETEREN

av

SVERRE TINNÅ

«The World Association for Christian Communication er sammensatt av kirker, organisasjoner og enkeltpersoner som er opp-tatt av å bruke massemediene til å forkynne det kristne budskap og til å arbeide for en rettferdig samfunnsorden. Organisasjonen skal stimulere kontakten mellom dem som arbeider i de ulike media og bygge ut sitt apparat slik at det er i stand til å tjene alle organisasjoner som ønsker å fremme det praktiske samarbeidet mellom kristne grupper og enkeltpersoner som er engasjert i massekommunikasjon.»

Slik beskrives formålet for World Association for Christian Communication, som ble vedtatt opprettet på et møte i Oslo i juni i år. Bak denne organisasjon står kringkastingsfolk i alle fem verdensdeler, fra de mest ulike kringkastingsforetagender og de forskjelligste kirkesamfunn.

Men WACC ble ikke skapt på én dag. Foran vedtaket i Oslo gikk en lang utvikling. Den begynte med at personer som var engasjert i kristelig kringkastingsvirksomhet følte behov for å komme sammen til konferanser for å utveksle synspunkter og hjelpe hverandre til å utnytte de nye massemedier best mulig. Under en slik konferanse på det ekumeniske senter i Bossey i Sveits i 1953 dannet man så en «World Committee for Christian Broadcasting». Formålet med verdenskomitéen var å inspirere til økt innsats på massemediafronten og bidra til økt utveksling av programidéer og annen informasjon. Man var enige om at WCCB skulle være åpen til alle sider, uten altfor stramme organisasjonsformer. I Bossey ble det videre vedtatt å utgi et kvartalskrift «The Christian Broadcaster», i en engelsk og en tysk utgave.

Den første verdenskonferanse i WCCB ble holdt på Kronberg

slott i Tyskland i 1957. Til stede var representanter såvel for de kirkelige kringkastingsorganisasjoner som for de sekulære radio- og fjernsynsstasjoner. Neste samling i verdenskomitéen ble holdt umiddelbart før Kirkenes Verdensråds tredje generalforsamling i New Delhi i 1961. Her møtte deltakere fra 26 land under temaet «Kristen kringkasting i dagens verden». Under inntrykket av de sterke ikke-kristne religioner og den tiltagende sekularisering oppmuntret man hverandre til å utnytte radioen og fjernsynet så intensivt som mulig i evangelieforkynnens tjeneste. Samtidig ble det understreket at kringkastingsprogrammene måtte planlegges og produseres i nøye samråd med de lokale kirkesamfunn. Man var enige om at hovedsiktetpunktet for sendingene måtte være å nå de kirkefremmede, — og at man derfor måtte ta hensyn til de raske endringer i sosiale og utdanningsmessige forhold som lytterne/seerne stadig gjennomgikk. På møtet ble det vedtatt å gi WCCB en fastere organisatorisk form. Man endret navnet til «World Association for Christian Broadcasting» og nedsatte en komité til å utarbeide statutter for den nye organisasjonen.

Den første generalforsamling i WACB ble holdt i Limuru, nær Nairobi i Kenya i mai 1963. Her ble den nye konstitusjon vedtatt og det første styret valgt. I innbydelsen til møtet i Limuru var det på bakgrunn av drøftelsene i New Delhi trukket opp følgende hovedlinjer for WACB's virksomhet:

1. Det kristne kringkastingsarbeidet skal i egentligste forstand være *meddelelse*.
2. Budskapet må presenteres i et språk og en taleform som er tilpasset de menneskene man sikter på å nå.
3. Evangelieforkynnelsen til de kirkefremmede bør være enkel og klar og konsentrere seg om de sannheter man i kristenheten står sammen om.
4. Den kristne kringkastingsvirksomheten må så langt det er mulig ta hensyn til lytternes/seernes aktuelle behov.
5. Man må ta sikte på å føre lytterne/seerne inn i den stedlige kirke.
6. Man bør drøfte hvordan man kan utnytte de ikke-religiøse

sendinger for på bakgrunn av dem å kunne få sagt noe om hva kristendommen forkynner.

7. Man bør arbeide for at vordende prester får en innføring i radio- og fjernsynsvirksomhet.

Til stede i Limuru var 72 representanter for det kristelige radio- og fjernsynsarbeid i 27 land. Som president for den nye organisasjonen ble valgt biskop dr. theol. Fridtjov Birkeli. Birkeli var som kjent en av initiativtagerne til misjonsradiostasjonen «Radio Voice of the Gospel» og var på den måten kommet aktivt med i kringkastingsarbeidet. I sin tiltredelsestale tok han fram noen «Tanker om dagens kristelige strategi», der han hevdet at kirkens og misjonens folk måtte ta lærdom av de militære strateger. Mens man i den første verdenskrig hovedsakelig drev stillingskrig, benyttet man i den annen verdenskrig en ganske mer bevegelig taktikk, der man omgikk fiendens stillinger og trengte inn bak hans linjer. I misjonen tenkte man også lenge i stillingskrigens kategorier. Man mente f. eks. at man skulle demme opp for Islam ved å bygge en rekke misjonsstasjoner tvers over Afrika. Men strategien viste seg å ikke holde mål. Islams tropper passerte mellom stillingene og gikk til angrep bak misjonens linjer. «På visse fronter er sikkert stillingskrigen fremdeles nødvendig og riktig», sa Birkeli, «men ansikt til ansikt med befolkningseksplosjon og sekularisering må vi snarest mulig også anvende en mer bevegelig taktikk. WACB må være kirkens lette og lettbevegelige tropper som kan settes inn hvor de særlig trengs.»

WACB ble delt inn i seks regioner, en for Asia, en for Europa, en for Midt-Østen, en for Nord-Amerika, en for Afrika og en for Latin-Amerika. Hver region fikk sin spesielle representant, med ansvar for å holde kontakten ved like innenfor sitt område. Hittil har nok den europeiske region vært den mest aktive, men også i andre av regionene har det foregått en del virksomhet. I regionen for Europa har man regelmessige samlinger annethvert år, der man kjører eksempler på nye radio- og fjernsynsprogram, lytter til foredrag og diskuterer erfaringer og synspunkter. Således er det holdt konferanser i Hilversum i 1962, i Frankfurt i 1964 og

i Glasgow i 1966. I Europa er flere av de store sekulære kringkastingsselskaper (som de britiske, de tyske, de hollandske og de skandinaviske) «corporate members» av organisasjonen, og disse har vært meget hjelpsomme med de tekniske arrangementene under de europeiske konferansene.

Den annen generalforsamling i WACB var lagt til Oslo sist juni, og her møtte omkring 200 representanter fra 40 land. Forut for møtet hadde det pågått intense drøftelser med en annen kristelig kringkastingorganisasjon med tanke på sammenslutning. Og saken var så godt forberedt at generalforsamlingens deltakere forholdsvis raskt kunne vedta den nye konstitusjon og velge nytt styre og president. Samtidig forandret organisasjonen igjen navn. Den heter nå World Association for Christian Communication, idet man vil holde muligheten åpen for å inkorporere organisasjoner som arbeider for andre massemedia. Organisasjonen som WACB her ble forenet med, var den såkalte CCCB — Co-ordinating Committee for Christian Broadcasting, som ble startet i forbindelse med dannelsen av «Radio Voice of the Gospel», og som siden også er blitt ansvarlig for radiostasjonen SEARV i Manila på Filippinene. CCCB nyter stor tillit i kirkene i Tyskland, England og USA, som i årenes løp har satset anselige beløp på CCCB's virksomhet.

Som president i den nye sammenslutningen ble valt pastor Frederick R. Wilson fra The United Presbyterian Church i USA, som i sju år har gjort tjeneste i sin kirkes «Overseas Mass Communications Department». I styret sitter pastor J. Ozinga, president for The Dutch Christian Broadcasting Corporation, Mathew S. Ogawa, direktør for The Christian Audio-Visual Centre i Tokyo, biskop A. Samuel, sekretær for ekumenikk og public relations ved det koptiske patriarkat i Cairo, pastor W. D. Kennedy-Bell, lederen av «Overseas Religious Broadcasting» ved BBC i London, og Kirchenrat Robert R. Geisendörfer, direktør for den tyske Evangelische Pressedienst og samtidig den tyske kirkes «Fernsehbeauftragte». Som generalsekretær fortsetter inntil videre generalsekretæren i WACB, pastor Edwin H. Robertson, som tidligere har gjort tjeneste i BBC og i De forenede Bibelselskaper.

Generalforsamlingen i Oslo ga deltakerne et aktuelt og utfordrende bilde av den kristne massekommunikasjons situasjon i dagens verden. Like fra starten av møtet ble det gjort klart at kirken *ingen krav* har å gjøre gjeldende på å komme til orde i eteren. Den kristne kringkastingmann må underordne seg de vilkår som gjelder generelt, og presentasjonen av det kristne budskap må skje etter de samme lover som gjelder for annen kommunikasjon. Kringkastingssjef Hans Jacob Ustvedt sa f. eks. i sin åpningstale at NRK ønsket å stå helt fritt. «Hverken regjeringen, forsvaret eller kirken har under normale forhold noe *krav* på å bli hørt . . . Dog er det hos oss få som nekter at det bør være et religiøst innslag i kringkastingen. Vi betrakter den religiøse kringkasting som en viktig oppgave, — samtidig som vi mener at vi må gi rom for alle seriøse overbevisninger, også de som går imot den kristne religion.»

Flere talere understreket betydningen av at de kristne programmene fant sin plass og sin form innenfor de *nasjonale kringkastingsselskaper* — og ikke bare ble sendt via spesielle misjonsradiostasjoner. Dette gjaldt spesielt Afrika og Latin-Amerika, der man i en del år har gledet seg slik over de kirkelige kortbølgestasjoner at man har hatt lett for å overse de nasjonale kringkastingssstasjoner som nå dukker opp i de forskjellige statene. Dette synspunktet ble bl. a. kraftig målbåret av John Akar, tidligere kringkastingssjef i Sierra Leone og nåværende sekretær for The Commonwealth Broadcasting Conference i London. «Den kristne innsats i kringkastingarbeid kan ikke lenger ødsles bort i egne stasjoner, studioer og sendere, — som bare når en liten minoritet og ofte slike som på forhånd er omvendt. Den kristne kringkastingmann av i dag bør identifisere seg med de nasjonale kringkastingsselskaper og forsøke å skape meningsfulle religiøse programmer innenfor den vanlige programproduksjon.» John Akar understreket også behovet for at kirkens folk tok sin oppgave som kringkastingsmenn mye mer alvorlig. Det nyttet ikke bare med entusiasme. «Entusiasme er en verdifull egenskap, men den er ingen erstatning for en profesjonell bruk av mediet.»

Mye av oppmerksomheten under generalforsamlingen konsen-

trerte seg om hva WACC skulle kunne bety i fremtiden. I 1966 var det nedsatt en komité for å utarbeide en langtidsplan, og den la fram for generalforsamlingen en aktuell analyse av tidssituasjonen og mange konkrete forslag for virksomheten. Blant annet ble det lagt stor vekt på *massemediaforskningen*. (WACB har allerede i to år hatt en egen mann, pastor John Poulton, fullt engasjert på denne sektoren.) En annen sektor er *treningen av folk*. Ut fra det som er sagt ovenfor om å gjøre seg gjeldende som profesjonelle kringkastere i de nasjonale selskaper, forstår man at det er et stort behov på denne fronten. En tredje vesentlig sektor av WACC er utveksling av *informasjoner*, ikke minst om programmer som kan være av interesse i andre land, og om muligheter for trening og videreutdanning. I langtidsplanen er det også satt opp konkrete forslag om den administrative utbygging av organisasjonen, med sikte på å gjøre den virkelig verdifull for medlemmene og i stand til å befordre en «team spirit among communicators».

Både i langtidsplanen og ellers under generalforsamlingen ble det lagt vekt på at kirken må gjøre seg klart at den lever i en *åpen verden*, der ingen ting lenger blir tatt for gitt og ingen normer blir akseptert uten debatt, der gamle kulturformer avløses av nye og kirkesamfunnene tvinges til å analysere om deres struktur tilsvarer den nye tids tenkning.

I denne situasjon er det avgjørende at den kristne kringkastingmann ikke lukker øynene og fortsetter med sine gamle programtyper som om ingen ting er skjedd. Han må bidra til at kirken kan tale inn i den nye tid og innta meningsfylte standpunkter overfor det som stormer på. Mer enn noen gang tidligere står kirken oppe i en åndskamp, – og World Association for Christian Communication har sin store oppgave som inspirator og hjelper for dem som står i fremste linje i kampen.